

> Cicle de Cinema dels Drets dels Infants <
2026 (curs 2025-2026)

Barcelona, ciutat de famílies

**LAZOS DE FAMILIA
(SORRY WE MISSED YOU)**

Ken Loach

Guia didàctica

> 3r i 4t d'educació secundària <

ÍNDEX

<u>3</u>	_____	1. CICLE DE CINEMA DELS DRETS DELS INFANTS
<u>3</u>	_____	1.1 Propòsit i enfocament
<u>4</u>	_____	1.2 Àrees de coneixement i sabers per nivell educatiu
<u>6</u>	_____	1.3 Drets a treballar
<u>6</u>	_____	1.4 Marc legal relacionat
<u>10</u>	_____	2. LA PEL·LÍCULA
<u>10</u>	_____	2.1 Fitxa tècnica breu
<u>10</u>	_____	2.2 Sinopsi de l'argument
<u>11</u>	_____	2.3 Relacions de la pel·lícula amb els drets a treballar
<u>14</u>	_____	3. PROPOSTA PEDAGÒGICA
<u>14</u>	_____	3.1 Plantejament general
<u>14</u>	_____	3.2 Per anar al cinema
<u>16</u>	_____	3.3 Del cinema a l'aula
<u>18</u>	_____	3.4 De l'aula al món
<u>18</u>	_____	3.5 Acompanyament al professorat
<u>18</u>	_____	3.6 Recull de creacions escolars
<u>18</u>	_____	3.7 Qüestionari d'avaluació per al professorat
<u>19</u>	_____	4. MATERIAL COMPLEMENTARI
<u>19</u>	_____	4.1 Enllaços d'interès
<u>19</u>	_____	4.2 Bibliografia i filmografia

1. CICLE DE CINEMA DELS DRETS DELS INFANTS

1.1 Propòsit i enfocament

La ferma voluntat de l'Ajuntament de Barcelona de posar en valor la [Convenció sobre els Drets de l'Infant](#) fa que impulsi polítiques per promoure el benestar dels més petits i petites, i en fomenti la participació, en aquelles qüestions que els afecten. Això vol dir una ciutat dissenyada també a la seva mida i a la de les seves famílies, tenint en compte quines necessitats, prioritats i opinions postulen.

Amb el títol **Barcelona, ciutat de famílies**, el Cicle de Cinema dels Drets dels Infants 2026 (curs 2025-26) reflexiona sobre què significa el **dret a la família**, des de la perspectiva de la infància. Incideix en la importància que tots els nens i les nenes, els nois i les noies gaudeixin d'un entorn familiar favorable per al seu creixement i desenvolupament com a persones. Això vol dir posar en valor l'atenció i la cura dels infants, l'escolta activa en la presa de decisions, i la implicació de la infància en la consecució d'una harmonia familiar que li resulti enriquidora.

El Cicle de Cinema dels Drets dels Infants 2026 pretén que l'àmplia diversitat de famílies existent sigui reconeguda. Aquest reconeixement es basa en tota la legislació actual: Convenció sobre els Drets de l'Infant, Llei orgànica de protecció integral a la infància i l'adolescència davant de la violència, Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència, i Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona. Al voltant d'ella, s'aborden el dret a la protecció i la cura per part de pares i mares, el dret a l'adopció, el dret a l'asil i a la reunificació familiar, el dret a viure en família, i el dret a unes relacions familiars de qualitat.

La pel·lícula seleccionada per a 3r i 4t d'ESO és **Lazos de familia** (*Sorry We Missed You*), del director britànic Ken Loach. En ella, un matrimoni anglès treballa en condicions molt estressants i d'alta fragilitat per tirar endavant la família, amb un fill adolescent i una filla de deu anys. La pressió laboral i la precarietat

econòmica en què viuen fan difícils la cura i la conciliació familiar, que explota pel comportament del fill.

El recorregut pedagògic va de l'aula al cinema, del cinema a l'aula, i de l'aula a la vida quotidiana i a l'entorn dels nois i les noies. El [web](#) disposa del conjunt de materials didàctics, de les creacions de l'alumnat, i de tota la informació sobre les sessions familiars, per a adolescents, i per a entitats socioeducatives i de lleure educatiu.

El **Cicle de Cinema dels Drets dels Infants (CCDI)** és un programa educatiu que promou el Departament de Promoció de la Infància de l'Àrea de Cultura, Educació, Cicles de Vida, Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona des de l'any 2000.

L'edició del CCDI d'aquest curs 2025-26 ofereix i debatre el significat del **dret a la família**, des de la **perspectiva de la infància de la ciutat**.

1.2 Àrees de coneixement i sabers per nivell educatiu

1. Ciències Socials: Geografia i Història

A. Reptes del món actual

Consciència global i sostenibilitat

- Adquisició d'estils de vida respectuosos amb els recursos, saludables i socialment compromesos.

Geopolítica, conflictes i cultura de la pau

- Valoració del diàleg i de la cooperació com a formes pacífiques de resolució de conflictes.
- Collaboració en la prevenció i resolució de conflictes des d'un enfocament restauratiu en entorns escolars i comunitaris.

Desigualtats i justícia social

- Identificació de les desigualtats i injustícies en el context local i global.

Equitat de gènere i d'opcions afectivosexuals

- Participació en debats i projectes per a l'eliminació de les desigualtats, discriminacions i violències.

B. Societats i territoris

Transformació i revolució

- Anàlisi de les permanències i canvis a l'època contemporània.

La construcció de les democràcies.

- Interpretació dels processos d'evolució i d'involució i dels reptes pendents de l'actual democràcia.

Conflictes i violències al món actual

- Valoració de la cultura de la pau i de la mediació com a formes de gestió dels conflictes.

Normes i lleis per garantir els drets individuals i col·lectius

- Coneixement dels principals ordenaments jurídics d'àmbit autonòmic, estatal, europeu i internacional com a garants de drets i llibertats per a l'exercici de la ciutadania.

C. Compromís cívic local i global

Dignitat humana i drets universals

- Identificació de les principals fites en la Declaració Universal dels Drets Humans i dels reptes pendents.
- Debat dels problemes que afecten la dignitat de les persones, superant estereotips i prejudicis.

Equitat de gènere

- Reconeixement de les principals fites en la lluita per la igualtat real de dones i homes i dels marcs legislatius.

Competències clau a treballar

1. Competència en comunicació lingüística
2. Competència plurilingüe
- [...]
4. Competència digital
5. Competència personal, social i d'aprendre a aprendre
6. Competència ciutadana
- [...]
8. Competència en consciència i expressió culturals

Ciutadania i compromís cívic

- Ús de la mediació i de la gestió pacífica dels conflictes en l'àmbit escolar i comunitari.
- Reconeixement del caràcter inacabat de la lluita pels drets humans i la democràcia.

Benestar i sensibilitat

- Expressió de les emocions a partir d'un concepte assertiu sobre la pròpia imatge i de la sensibilitat i el respecte per la diversitat.
- Superació dels estereotips i els prejudicis i actitud oberta per incorporar les experiències i sabers dels altres.
- Consolidació d'hàbits de salut física i mental, individuals i col·lectius.

2. Educació en valors cívics i ètics

Autoconeixement i autonomia moral

- Construcció de l'autoconcepte i la identitat personal en un context plural, a partir de la identificació de les pròpies capacitats, tant físiques i sensorials, com cognitives i emocionals.
- Manifestació d'actituds de superació personal, basades en la resiliència i la perseverança, en la relació amb un mateix, amb els altres i amb l'entorn.
- Desenvolupament crític de l'autonomia i la responsabilitat, tenint en compte la voluntat i el judici moral en diversos entorns amb gran varietat d'interessos.
- Valoració de l'ètica com a principi de les nostres accions i de l'establiment de normes presents a la societat, de forma crítica i raonada.
- Anàlisi del conflicte entre moralitat i legalitat, tenint en compte els drets individuals en un context global.

Societat, justícia i democràcia

- Valoració del diàleg i de l'argumentació en la presa democràtica de decisions i en la resolució pacífica de conflictes en la relació amb els altres i en contextos diversos.
- Investigació sobre la naturalesa social i política de l'ésser humà, i la comprensió crítica i l'ús dels conceptes de «lei», «poder», «sobirania», «justícia», «estat», «democràcia» i «drets humans» en el context social.
- Anàlisi i diàleg raonat sobre la desigualtat econòmica i la lluita contra la pobresa; el dret a la feina, la salut, l'educació i la justícia, i la promoció del comerç just en una societat globalitzada.
- Manifestació d'una posició informada i èticament fonamentada sobre el valor i pertinència dels drets humans (...).

Educació emocional

- Construcció i valoració de relacions afectives saludables a partir del reconeixement de la igualtat i del respecte mutu, com a factors que les determinen, en el context social.

Habilitats socials i valors

- Aplicació d'habilitats socials que fomentin la convivència i la cohesió social en tot tipus de situacions.
- Comunicació assertiva, respecte per la resta i col·laboració i cooperació responsable i activa en contextos molt diversos.

3. Educació plàstica, visual i audiovisual (3r)

Creació artística: tècniques, procediments i processos

- Aplicació de processos creatius guiats, establint connexions entre conceptes, idees i imatges, a través de l'experimentació i de la realització d'esbossos i assajos, en la ideació de les propostes.
- Comunicació a través del llenguatge visual i audiovisual, amb diferents suports i mitjans, i mitjançant l'ús de diverses estratègies, recursos i tecnologies, en la creació artística.

4. Expressió artística (4t)

Elements del llenguatge visual: experimentació i possibilitats comunicatives

- Ús de tècniques i procediments, digitals o manuals, amb diverses finalitats comunicatives: expressiva, persuasiva, metafòrica, crítica, descriptiva, narrativa, documental, en la creació de projectes individuals i col·lectius.

Creació artística: tècniques, procediments i processos

- Aplicació de processos creatius, establint connexions entre conceptes, idees i imatges, a través de l'experimentació i de la realització d'esbossos i assajos, en la ideació de les propostes.

1.3 Drets a treballar

Els drets a treballar en relació a la pel·lícula són:

1. Dret dels infants a unes condicions laborals dignes dels pares i les mares.
2. Dret a gaudir d'una conciliació entre la vida professional i familiar.
3. Dret dels infants a que els pares i les mares en puguin tenir cura.
4. Dret a viure en família en un marc de respecte mutu.

1. Dret dels infants a unes condicions laborals dignes dels pares i les mares.
2. Dret a gaudir d'una conciliació entre la vida professional i familiar.
3. Dret dels infants a que els pares i les mares en puguin tenir cura.
4. Dret a viure en família en un marc de respecte mutu.

1.4 Marc legal relacionat

Declaració Universal dels Drets Humans

Article 16.3. La família és l'element natural i fonamental de la societat i té dret a la protecció de la societat i de l'estat.

Article 25.1. Tota persona té dret a un nivell de vida que assegurï, per a ell i la seva família, la salut i el benestar, especialment quant a alimentació, vestir, habitatge, assistència mèdica i als serveis socials necessaris; (...).

Declaració dels Drets de l'Infant

Principi 6: L'infant, per al desenvolupament ple i harmoniós de la seva personalitat, necessita amor i comprensió. Sempre que sigui possible, haurà de créixer a l'empara i sota la responsabilitat dels seus pare i mare i, en qualsevol cas, en un ambient d'afecte i de seguretat moral i material (...).

Principi 7: (...). L'interès superior de l'infant serà el principi que guiarà aquelles persones que tenen la responsabilitat de la seva educació i orientació; aquesta responsabilitat pertoca en primer lloc al pare i a la mare. (...).

Convenció sobre els Drets de l'Infant

Preàmbul

Amb el convenciment que la família, com a grup fonamental de la societat i com a medi natural per al creixement i el benestar de tots els seus membres, i particularment dels infants, ha de rebre la protecció i l'assistència necessàries per a poder assumir plenament les seves responsabilitats dins de la comunitat.

Reconeixent que l'infant, per aconseguir un desenvolupament ple i harmoniós de la seva personalitat, ha de créixer en un medi familiar, en una atmosfera de felicitat, amor i comprensió.

Article 3.1. En totes les accions que concerneixen l'infant, tant si són portades a terme per institucions de benestar social públiques o privades, tribunals de justícia, autoritats administratives o cossos legislatius, la consideració principal ha de ser l'interès primordial de l'infant.

Article 5. Els estats membres han de respectar les responsabilitats, els drets i els deures dels pares i, si fos el cas, els dels membres de la família extensa o de la comunitat d'acord amb els usos locals (...) i d'acord amb el desenvolupament de les capacitats de l'infant donar-li la direcció i guia adequades perquè pugui exercir els drets reconeguts en aquesta Convenció.

Article 12.1. Els estats membres han d'assegurar a l'infant amb capacitat de formar un judici propi el dret a manifestar la seva opinió en tots els afers que l'afectin. Les opinions de l'infant han de ser tingudes en compte segons la seva edat i maduresa.

Article 12.2. Amb aquesta finalitat, l'infant han de tenir especialment l'oportunitat de ser escoltat en qualsevol procediment judicial o administratiu que l'afecti, bé directament, bé per mitjà d'un representant o d'una institució adequada, d'acord amb les normes de procediment de la legislació.

Article 18.1. Els estats membres han d'esmerçar els seus millors esforços a assegurar el reconeixement del principi que el pare i la mare tenen responsabilitats comunes en l'educació i el desenvolupament de

Convenció sobre els Drets de l'Infant

l'infant. Els pares o, si falten, els tutors legals tenen la responsabilitat primordial de l'educació i el desenvolupament de l'infant. L' preocupació fonamental ha de ser l'interès primordial de l'infant.

Article 18.2. (...), els estats membres han de donar l'ajut oportú als pares i tutors perquè puguin acomplir les seves responsabilitats d'educar l'infant (...).

Article 18.3. Els estats membres han de prendre totes les mesures apropiades perquè els infants de pares que treballen es beneficiïn dels serveis i equipaments de guarda d'infants a què tinguin dret.

Article 27.1. Els estats membres reconeixen el dret de tots els infants a un nivell de vida adequat al seu desenvolupament físic, mental, espiritual, moral i social.

Article 27.2. Els pares o altres persones responsables de l'infant tenen l'obligació primordial d'assegurar, dins de les seves possibilitats econòmiques, les condicions de vida necessàries per al desenvolupament de l'infant.

Article 27.3. Els estats membres, (...), han de prendre les mesures apropiades per ajudar els pares i les altres persones responsables de l'infant a fer efectiu aquest dret i, en cas de necessitat, han de donar ajut material i programes de suport, principalment pel que fa a la nutrició, el vestit i l'habitatge.

Llei orgànica de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència

Article 26. Prevenció en l'àmbit familiar.

1. Les administracions públiques (...) han de proporcionar a les famílies de tot tipus (...), per crear un entorn segur, el suport necessari per prevenir (...) factors de risc i enfortir els factors de protecció, així com donar suport a la tasca educativa i protectora dels progenitors, o de qui exerceixi funcions de tutela, guarda o acolliment, per a què puguin desenvolupar adequadament el rol parental o tutelar.

3. Les mesures a les quals es refereix l'apartat anterior han d'estar enfocades a:

a) Promoure el bon tracte, la corresponsabilitat i l'exercici de la parentalitat positiva. A efectes d'aquesta llei, s'entén per parentalitat positiva el comportament dels progenitors, o de qui exerceixi funcions de tutela, guarda o acolliment, fonamentat en l'interès superior de l'infant o adolescent i orientat al fet que la persona menor d'edat creixi en un entorn afectiu i sense violència que inclogui el dret a expressar la seva opinió, a participar i a ser tingut en compte en tots els assumptes que l'afectin, l'educació en drets i obligacions, afavoreixi el desenvolupament de les seves capacitats, ofereixi reconeixement i orientació, i permeti el seu ple desenvolupament en tots els àmbits.

Article 27. Actuacions específiques en l'àmbit familiar.

1. Les administracions públiques impulsaran mesures de política familiar encaminades a donar suport als aspectes qualitius de la parentalitat positiva en progenitors o de qui exerceixi funcions de tutela, guarda o acolliment. En particular, les destinades a prevenir la pobresa i les causes d'exclusió social, així com la conciliació de la vida familiar i laboral en el marc del diàleg social, a través d'horaris i condicions de treball que permetin

atendre adequadament les responsabilitats derivades de la criança, i l'exercici igualitari d'aquestes responsabilitats per homes i dones. (...).

Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència

Article 3. Responsabilitat ciutadana i pública

1. L'obligació de vetllar pel respecte efectiu dels drets dels infants i els adolescents és una responsabilitat de la família, de tota la ciutadania i, molt particularment, de tots els poders públics, que també tenen l'obligació de defensar-los i promoure'ls.

Article 5. L'interès superior de l'infant o l'adolescent

3. L'interès superior de l'infant o l'adolescent ha d'ésser (...) el principi inspirador de totes les decisions i actuacions que el concerneixen adoptades i dutes a terme pels progenitors, pels titulars de la tutela o de la guarda, per les institucions públiques o privades encarregades de protegir-lo i d'assistir-lo o per l'autoritat judicial o administrativa.

4. Per a determinar l'interès superior de l'infant o l'adolescent se n'han d'atendre les necessitats i els drets, i s'ha de tenir en compte la seva opinió, els seus anhels i aspiracions, i també la seva individualitat dins el marc familiar i social.

Article 37. Responsabilitat en la criança i la formació

1. La responsabilitat primordial de la criança i la formació dels infants i els adolescents correspon als pares i les mares o a les persones que en tenen atribuïda la tutela o la guarda (...).
2. Els pares i les mares i les persones que tenen atribuïda la tutela o la guarda dels infants i els adolescents han d'assegurar, dins llurs possibilitats, les condicions de vida necessàries per al desenvolupament integral dels infants i els adolescents.
3. Les administracions públiques han de vetllar per la protecció dels infants i els adolescents (...) perquè els pares, els titulars de la tutela o els que en tenen la guarda disposin de les oportunitats i dels mitjans d'informació i formació adequats per a ajudar-los a complir llurs responsabilitats envers els infants i adolescents. (...).

Article 41. Dret a un nivell bàsic de benestar

Els poders públics han d'adoptar les mesures pertinents per a assegurar que els progenitors o les persones que tinguin la tutela o la guarda d'infants o adolescents tinguin l'oportunitat d'oferir-los el nivell bàsic de benestar material que necessiten per a un desenvolupament integral adequat. El desenvolupament d'aquestes mesures ha d'establir els criteris per a determinar el nivell bàsic de benestar material dels infants i els adolescents i ha d'incloure un règim d'ajuts i prestacions públiques.

[Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona](#)

Capítol 1. Drets i deures de ciutadania

Article 13. Vida personal i familiar

1. Totes les persones tenen dret que la seva vida privada, personal i familiar sigui respectada.
3. L'Ajuntament de Barcelona ha de posar a l'abast de les famílies els instruments i recursos necessaris

perquè desenvolupin el paper d'unitat bàsica de la societat i nucli socialitzador i protector dels i les menors, amb especial atenció a les situacions familiars específiques, (...).

Capítol 2. Drets socials

Article 17. Treball i conciliació

1. Totes les persones tenen el dret i el deure de desenvolupar la seva feina de manera accessible i en condicions de dignitat i salubritat.
2. Totes les persones tenen dret a disposar del seu temps de manera que sigui possible la conciliació de la vida personal, familiar i laboral.

Capítol 3. Equitat i accions positives

Article 22. Infants i adolescents

- Totes les persones menors d'edat tenen dret a tenir condicions d'existència que els permetin el seu desenvolupament integral. En particular:
- a) Tenen dret a gaudir de la seva família en un marc de responsabilitat i protecció.
 - b) Han de tenir garantits els recursos socials per al ple desenvolupament físic, mental, intel·lectual i ètic.
 - c) Tenen dret a opinar i a expressar-se.
 - f) Tenen dret a la prevenció i l'atenció davant de situacions de discriminació, risc o desemparament.

Legislació autonòmica i local que regula els drets dels infants:

1. Catalunya

Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència (íntegra).

2. Barcelona

Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona (íntegra).

2. LA PEL·LÍCULA

2.1 Fitxa tècnica breu

Títol original: *Sorry We Missed You*

Direcció: Ken Loach

Guió: Paul Laverty

Intèrprets Kris Hitchen, Debbie Honeywood, Rhys McGowan, Katie Proctor, Ross Brewster, etc.

País de producció: Regne Unit

Any d'estrena: 2019

Durada: 102 minuts

Llargmetratge de ficció

Versió en castellà

2.2 Sinopsi de l'argument

Ricky Turner és un pare de família d'uns 45 anys que arrossega les conseqüències posteriors de la crisi de 2008, la qual el va deixar sense feina estable i, des d'aleshores, salta d'una ocupació esporàdica a una altra. De caràcter lluitador i responsable, es troba ara optant a una plaça com a transportista-repartidor autònom. Li cal una furgoneta i, per pagar-ne l'entrada, necessita unes 1.000 lliures (uns 1.145€) que no té. Convenç la seva esposa Abbie a vendre el seu petit cotxe, malgrat que ella el necessita per atendre les visites que fa a domicili, com a cuidadora.

El matrimoni té un fill adolescent, en Seb, la principal afició del qual és fer pintades al carrer amb una colla d'amistats, fins i tot en horari escolar; i la Liza Jane, d'uns onze anys, una nena innocent alhora que

responsable. La família viu en una casa molt modesta. Fa una vida condicionada per les condicions laborals estressants i interminables dels progenitors, per la qual cosa transcorre amb dificultats, però està compensada pel bon ambient afectiu que tenen.

La nova feina d'en Ricky és una cursa diària contrarellotge, marcada per la programació d'un aparell electrònic amb una aplicació que li indica la ruta i els temps a complir. Ell s'hi adapta diligentment, però la pressió és forta sis dies a la setmana, trobant-se amb situacions quotidianes de clientela que li altera l'agenda i l'obliga a complir llargues jornades laborals.

Per part seva, l'Abbie s'adapta a moure's amb transport públic per anar d'una visita a una altra a atendre persones amb diferents dificultats d'autonomia personal. Dona de gran cor, té una vocació de servei a les persones que arriba a la implicació personal, fins i tot en casos de pacients de molt mal caràcter. A manca de la presència física, està en contacte telefònic permanent amb la seva filla i el seu fill, per donar-los suport i indicacions en el dia a dia.

El ritme laboral del matrimoni els dona molt poc temps per estar amb el fill i filla i dedicar-los l'atenció que els agradaria. Podrien així controlar la rutina d'en Seb, que sovint no acudeix a l'institut per anar amb la colla a fer grafiti. Un dia es baralla amb un company i acaba agredint un professor. El fet li suposa l'expulsió durant dues setmanes, cosa que incrementa la tensió familiar, atès que el pare i la mare hauran de controlar la reclusió domèstica del noi. La situació encara es complica més quan en Seb és detingut per robar uns esprais, la qual cosa obliga en Ricky a deixar la seva ruta d'encàrrecs per anar a la comissaria a recuperar el seu fill.

La situació provoca una gran discussió entre pare i fill que acaba amb una bufetada d'en Ricky a en Seb, el qual reacciona abandonant la llar. La situació es resol quan en Seb torna a casa preocupat pel seu pare, greument ferit per l'agressió d'uns lladres que l'atraquen quan repartia uns paquets.

[Tràiler](#)

2.3 Relacions de la pel·lícula amb els drets a treballar

La programació de **Lazos de familia** (*Sorry We Missed You*) mereix un acostament inicial de caire més cinematogràfic. La pel·lícula està dirigida per un dels grans cineastes europeus contemporanis, l'anglès Ken Loach, el màxim exponent del cinema socialment compromès. Compta amb dues peces documentals emblemàtiques: les dues parts d'*El preu del carbó* (1977) sobre les explotacions mineres de Yorkshire; i *El espíritu del 45* (2013), sobre la creació i el posterior desmantellament de l'estat del benestar britànic, amb una forta crítica a les polítiques neoliberals dels governs de Margaret Thatcher dels anys 80. De llarga trajectòria com a realitzador i amb una filmografia immensa, Loach és principalment reconegut per ficcions com *Riff-Raff* (1991), *Ladybird*, *Ladybird* (1994), *Mi nombre es Joe* (1998) o *Yo, Daniel Blake* (2016), en les quals denuncia les dures condicions de vida de la classe obrera anglesa, en un sistema politicoeconòmic que explota sense misericòrdia treballadors i treballadores.

Cal esmentar també les seves pel·lícules més directament polítiques com *El viento que agita la cebada* (2006), sobre la revolució nacionalista irlandesa de principis del segle XX; *Agenda oculta* (1990), sobre la guerra bruta del govern britànic contra l'IRA; o *Tierra y libertad* (1995), sobre els conflictes entre comunistes i anarquistes (Loach es declara trotskista) durant la Guerra Civil espanyola. Aquesta pel·lícula va donar peu al matrimoni entre la protagonista Icíar Bollaín (actualment directora de cinema) i el guionista habitual de Loach, Paul Laverty, que també n'és el de **Lazos de familia** (*Sorry We Missed You*).

Per tancar el perfil de compromís i compenetració política entre el director i el guionista, cal mencionar que són dels milers de britànics que estan pendents de judici per participar en les manifestacions a favor del col·lectiu d'activistes *Palestine Action*. Es tracta d'un moviment que fou declarat grup terrorista per accions on destruïen béns i equipaments d'una fàbrica israeliana d'armament que produeix des de la Gran Bretanya. Loach fa anys que es declara propalestí.

Tot i ser ficció, **Lazos de familia** (*Sorry We Missed You*), com tota la filmografia del tàndem Loach-Laverty, té un tractament cent per cent realista. En base a la investigació de les circumstàncies dels personatges i del context sociopolític on viuen, aposten per treballar amb figurants i també actors i actrius *naturals*, que busquen a l'entorn que retraten. El rodatge és sempre en espais reals, per accentuar el tractament realista dels elements dramàtics de cada història, amb il·luminació natural, vestuari popular, absència de qualsevol artificialitat o element *artístic*... Tot plegat dona a les pel·lícules de ficció de Loach i Laverty un to de veracitat gairebé documental. Aquest fet no impedeix que les històries desenvolupin una enorme tensió dramàtica, que saben extreure de situacions plenament quotidianes, com és el cas de **Lazos de familia** (*Sorry We Missed You*). Ken Loach ha dit sempre que la seva escola va ser el neorealisme italià; i la seva pel·lícula favorita, *El lladre de bicicletes* (Vittorio De Sica, 1948).

La família, element fonamental de la societat

Com evidència el títol en castellà, la trama del film **Lazos de familia** (*Sorry We Missed You*) gira al voltant de la vida quotidiana d'una família, tractada únicament en clau interna. Loach i Laverty expliquen la vida

de la família Turner posant-la en relació amb els condicionants socioeconòmics en què es troba immersa, i que afecten severament el seu dia a dia, les seves relacions i el seu pervenir. És una característica del cinema britànic situar els protagonistes de les pel·lícules en el seu entorn social. En el cas de Loach i Laverty, tot va més enllà i el context és tant o més important que els personatges: els aporta tota la causa, la motivació i les conseqüències de les seves accions.

Les normatives sobre els drets dels infants determinen la família com l'estructura fonamental de la societat, mereixedora de protecció per part dels estats i les administracions, per la tasca educadora i socialitzadora que realitza. Es considera que els progenitors són responsables del suport material i moral dels seus fills i filles, i els primers *mestres* durant el seu procés de socialització i en l'aprenentatge de responsabilitats dins de la comunitat. Per això, la [Convenció sobre els Drets de l'Infant](#) insta clarament els estats a proveir suport als pares i les mares per tal que puguin desenvolupar aquesta tasca en condicions (article 18).

Dret al suport de les famílies

La realitat mostrada a la pel·lícula és molt diferent a la desitjable segons la legislació dels drets dels infants. Els autors del film denuncien la manca de seguiment d'aquesta obligació de suport a les famílies per part del govern britànic. **Lazos de familia** (*Sorry We Missed You*) presenta un matrimoni d'extracció modesta, format per dos purs supervivents a costa de treballar jornades llarguíssimes en unes condicions molt dures (d'explotació laboral), sense garanties socials (especialment ell, un *fals autònom*). Això fa impossible la conciliació que les lleis diuen que cal preservar, en benefici de l'educació dels fills i les filles, i de l'harmonia familiar.

La convivència de la família protagonista salta pels aires a la pel·lícula quan el Seb, en edat adolescent, manifesta una actitud de rebellia. Els progenitors no disposen ni del temps ni de l'energia ni la serenitat de gestionar la indisciplina del seu fill, malgrat l'amor que pare i mare senten per ell i la seva germana. En la discussió, el noi es rebella no tant en contra del

pare, sinó de la situació socioeconòmica que defensa per treballar on i com ho fa, sense ser conscient que és del tot insostenible en el temps. Es tracta d'unes circumstàncies d'explotació laboral que no ofereixen als joves com ell cap perspectiva de futur, per molt que s'esforcin.

Sense esmentar explícitament el govern, les condicions de feina que mostra el film condueixen el públic a fer-se preguntes sobre les injustícies de la realitat que exposa i a plantejar-se si no requereix una solució política. En un món en què el capitalisme està per damunt de les polítiques públiques, els governs solen cedir als interessos de les grans empreses i corporacions, en detriment dels drets de la classe obrera, deixant-la a mercè del mercat desregulat i obligant que treballadors i treballadores competeixin entre ells i elles.

En el retrat que fa **Lazos de familia** (*Sorry We Missed You*), l'estat escatima els serveis socials que podrien compensar els dèficits i que permetria als progenitors fer front a la conciliació familiar. La pel·lícula mostra així com l'ambient polític, social i econòmic general influeix de manera decisiva en la vida quotidiana de les famílies. I evidencia el caràcter interdependent i indissociable dels drets humans entre si. És a dir, la vulneració d'un d'ells (en aquest cas, dels drets laborals) repercuteix en d'altres com el dret a una vida digna, el dret a la conciliació familiar, el dret al descans, el dret al benestar material i mental, etc.). Fins i tot afecta en el dret a la salut, com queda

dramàticament palès a la darrera escena del film. I evidentment els drets de la infància resulten els més afectats.

Lazos de familia (*Sorry We Missed You*) presenta una família que es podria considerar exemplar, on regna harmonia afectiva, amb un pare i una mare amorosos, una filla candorosa i responsable, i un fill que, en plena irrupció d'independència adolescent, posa en evidència la tensió latent i fa saltar l'entesa familiar. Els progenitors compleixen amb les seves responsabilitats, es desviuen per millorar el benestar general familiar i eduquen el fill en la cultura de l'esforç. Aquest, en lloc d'estar-los agraït, s'hi rebel·la i crispa la relació, en bona part per la pressió que rep del context socioeconòmic dominant. El film denuncia així l'abandonament de les obligacions governamentals de suport envers les famílies. Exigeix l'acompliment de "les mesures apropiades perquè els infants de pares que treballen es beneficiïn dels serveis i equipaments de guarda d'infants a què tinguin dret", com mana l'article 18.3 de la [Convenció sobre els Drets de l'Infant](#). El fet que no es doni al Regne Unit, país pioner en la implantació i el desenvolupament dels serveis socials, és força significatiu, i alarmant.

Drets i deures dels fills i les filles

A la pel·lícula, les condicions laborals d'en Ricky i l'Abbie impedeixen que puguin respondre adequadament a la demanda d'atenció i de dedicació de temps que els fan en Seb i la Liza Jane, encara que l'un i l'altra acabin actuant de manera molt diferent. Aquesta és també la primera reclamació dels nens i les nenes de Barcelona que recull l'[Agenda dels Infants](#): "Cuidar la nostra vida amb la família". Entre les propostes que apunten hi ha: l'entorn familiar

com a espai d'estimació i respecte, la disponibilitat dels progenitors per passar-hi més temps i oportunitats per passar-ho bé en família.

També cal preguntar-se pel deure que els fills i les filles tenen vers els seus pares i les seves mares, tenint en compte el grau de maduresa de cada infant. A la família Turner, la petita Liza Jane té una actitud responsable i fins a cert punt madura, mostrant-se força autònoma per la seva edat. S'atén a les indicacions de la mare i fins i tot frueix acompanyant el seu pare un dia a la feina, si bé després ell rep represàlies a la feina. En Seb, en canvi, tot i ser més gran i demostrar que és capaç de fer la seva vida, té una actitud desconsiderada vers els esforços, especialment del seu pare, fins al punt de menysprear-lo i d'enfrontar-s'hi quasi físicament.

En relació amb el tractament documental, cal reconèixer el magnífic retrat que Paul Laverty fa dels interessos, les motivacions i la sensibilitat dels adolescents anglesos, en gran part traslladables al nostre entorn. Malgrat l'actitud de rebellia, el canvi d'actitud d'en Seb després de la pallissa que rep el seu pare aporta una llum d'esperança a la possibilitat de reconciliació familiar. Aquest pot ser un bon tema de reflexió i de discussió amb nois i noies de l'edat d'aquest personatge, posant en valor què passa si la reciprocitat guia les relacions familiars, també en l'adolescència. Segurament, el ritme de vida de la família Turner no és tan allunyat al de moltes famílies de la ciutat de Barcelona, amb una realitat laboral que no difereix gaire de l'anglesa. Això fa que pares, mares fills i filles en pateixin les conseqüències. És interessant trobar vies de diàleg per fer-hi front i millorar conjuntament la convivència familiar.

3. PROPOSTA PEDAGÒGICA

3.1 Plantejament general

La seqüència didàctica que proposem al voltant de la pel·lícula **Lazos de familia** (*Sorry We Missed You*) es conforma de cinc moments educatius complementaris:

1. Activitat prèvia a l'aula (1 hora).
2. Anada al cinema per participar a la sessió de projecció.
3. Activitat de creació a l'aula (entre 1 hora i 6 hores, com a màxim).
4. Acció de compartir al [web](#) les creacions de cada grup classe.
5. Possibles interaccions de l'alumnat a casa, amb la comunitat educativa i l'entorn.

3.2 Per anar al cinema

Abans d'anar al cinema amb el vostre grup classe, us suggerim portar a terme una activitat a l'aula d'una hora de durada. Us proposem dos enfocaments per triar el que més us convingui o bé idear-ne un altre:

1. Escriitura col·lectiva de les estrofes d'un rap

Convé començar presentant l'activitat i distribuint el grup classe en cinc o sis equips el més equitatiu possible, per facilitar el treball conjunt (5'). Cada subgrup passa per tres etapes de reflexió creativa, amb la idea d'escriure l'estrofa de la tornada d'un rap. A l'inici es fa una pluja d'idees compartida (15') a partir de dues demandes, i les conseqüents propostes, de l'[Agenda dels Infants](#):

1. Cuidar la nostra vida amb la família hauria de ser:
 - 1.1. Cuidar la família perquè sigui un espai on ens estimem i respectem.
 - 1.2. Que les nostres famílies puguin estar més temps amb nosaltres.
 - 1.3. Més espais i més oportunitats per passar-nos-ho bé amb la família.

4. Més ajuda emocional i menys pressió sobre com hem de ser implica:
 - 4.10. Parlar més sovint sobre com estem per no sentir-nos sols i per ajudar-nos a estar millor.

Tot seguit, els equips de treball disposaran d'una estona per debatre en quines qüestions centraran la seva estrofa de rap (10').

En base al consens obtingut, els subgrups es posaran a acordar i a escriure les rimes. La idea és que en surti una petita creació pròpia que deixi entreveure diferents inquietuds i punts de vista (15'). Com que en una sola hora de classe no donarà temps a organitzar una posada en comú, la proposta és recollir totes les estrofes en forma de *collage*, ja sigui en una cartolina gran o en una diapositiva que s'exposi a la pissarra digital (5').

Seqüència didàctica:

1. Activitat prèvia a l'aula (1 hora).
2. Anada al cinema per participar a la sessió de projecció.
3. Activitat de creació a l'aula (entre 1 hora i 6 hores, com a màxim).
4. Acció de compartir al [web](#) les creacions de cada grup classe.
5. Possibles interaccions de l'alumnat a casa, amb la comunitat educativa i l'entorn.

Després de fer l'activitat, serà necessari trobar un espai de reflexió final que es troba explicat en el [punt 3 d'aquest apartat](#).

2. Dinàmica de frases provocadores

Es tracta d'una dinàmica basada en l'acció i el moviment dels i les participants que serveix per motivar la reflexió sobre les qüestions plantejades. Cal disposar d'un espai lliure d'obstacles per facilitar la mobilitat, dues cartolines grans penjades als dos extrems de l'espai (una diu 100% d'acord i l'altra 100% en desacord), i les frases provocadores apuntades en cartolines per separat.

Proposem aquestes frases provocadores per debatre algunes de les qüestions que es veuen reflectides al film **Lazos de familia** (*Sorry We Missed You*):

1. Tenir unes condicions laborals dignes depèn del sou.
2. Cada família s'ha de saber organitzar per compartir temps a casa i de lleure.
3. Els pares i les mares han de tenir cura dels fills i les filles fins a la majoria d'edat.
4. A partir d'una edat, cadascú ha de poder fer el que vulgui amb la seva vida.

És possible fer-ne servir només tres o canviar-ne alguna. Per començar la sessió, el professorat fa una presentació de la dinàmica i contextualitza la pel·lícula **Lazos de familia** (*Sorry We Missed You*) (10'). Tothom està dret, el/la docent llegeix o mostra la primera frase provocadora, i l'alumnat se situa a l'espai seguint l'eix: estic 100% d'acord o estic 100% en desacord. És possible que hi hagi alumnes que estiguin parcialment d'acord, llavors s'hauran de situar pel mig, cadascú en funció del seu grau d'acord o desacord. Quan tothom ha trobat el seu lloc en base a la primera frase, comença el debat: qui s'hagi posicionat en contra ha d'intentar convèncer l'alumnat a favor i viceversa. També convé que prenguin la paraula els i les alumnes situats al mig.

Després de dur a terme l'activitat escollida, es proposa buscar un espai de reflexió final. Aquesta servirà per estructurar el contingut de l'aportació que farà cada grup classe a la sala de cinema. Al final, el professorat pot presentar la sinopsi i el [tràiler](#) del film Lazos de familia (Sorry We Missed You).

Amb cada frase, el professorat hauria d'apuntar tant la disposició general (nombre i percentatges aproximats de la situació de l'alumnat) com també les opinions que surten durant el debat. Abans de passar a la frase següent, es recomana fer un resum del debat generat en un minut.

És important dedicar uns 12' a cada frase provocadora, des de l'enunciat fins a les conclusions, passant per la disposició de l'alumnat en l'espai i el debat. Això vol dir una dedicació total de 48' per a totes quatre frases. Si no es disposa d'aquest temps, es pot optar per només llançar dues o tres frases.

3. Després de l'activitat

Un cop haver realitzat l'activitat escollida, es proposa buscar un espai de reflexió final. Aquesta servirà per estructurar el contingut de l'aportació que farà cada grup classe al cinema. Per tant, cal seleccionar un petit equip de dos o tres portaveus ben diversos. Un cop preparada l'anada al cinema, és recomanable que el professorat presenti la sinopsi i el [tràiler](#) del film **Lazos de familia** (*Sorry We Missed You*).

L'objectiu tant d'una opció com de l'altra és situar el context de la pel·lícula i els drets a treballar, per preparar l'anada al cinema entre tots i totes. Així mateix, és una bona oportunitat per extreure els elements claus que, en veu del grup de portaveus, cada classe aportarà a la posada en comú que hi haurà a la sala de projecció, abans de veure el film.

3.3 Del cinema a l'aula

Campanya pels drets dels infants a gaudir de la família

Després d'anar a veure la pel·lícula, proposem portar a terme una activitat de creació a l'aula. En primer lloc, cal subdividir el grup classe en quatre equips de treball. Tot seguit, és important que cada subgrup triï quin aspecte vol tractar dels drets dels infants reflectits a **Lazos de familia** (*Sorry We Missed You*):

1. Dret dels infants a unes condicions laborals dignes dels pares i les mares.
2. Dret a gaudir d'una conciliació entre la vida professional i familiar.
3. Dret dels infants a que els pares i les mares en puguin tenir cura.
4. Dret a viure en família en un marc de respecte mutu.

Us suggerim que cada equip busqui com plasmar la defensa del tema escollit en forma d'espot de campanya de sensibilització. Aquesta acció promocional pot concretar-se en un cartell, una peça d'àudio o un vídeo. Cada format ofereix unes possibilitats diferents que poden influir en la tria final, per part de cada subgrup. El llenguatge audiovisual permetrà treballar més les emocions, i la concreció gràfica se centrarà més en la força intrínseca d'un eslògan.

Per iniciar el procés creatiu, cada grup trasllada seqüències clau de la pel·lícula **Lazos de familia** (*Sorry We Missed You*) a qüestions a tractar en la proposta final. A continuació, cada equip fa una immersió en aquell dret dels infants relacionat amb la vida en família que hagi decidit abordar. Pensa i defineix un eslògan de campanya per defensar-lo. Un cop acotat l'eslògan, ha d'escollir el format de la campanya: cartell, peça d'àudio o vídeo.

Per als cartells, es pot fer servir un format digital o en paper. Aquests darrers després caldrà fotografiar-los o bé escanejar-los, per compartir-los al [web](#). Els cartells es poden treballar amb la tècnica plàstica que es

consideri més adient. En el cas de les peces d'àudio o els vídeos, es recomana fer servir un dispositiu mòbil accessible (telèfon, tauleta, càmera, etc.). La gravació anirà bé plantejar-la en fals directe (tot seguit) o bé gravant fent servir la pausa.

Per publicar-les al [web](#), es pot triar entre enviar per separat les campanyes de sensibilització dels equips de cada grup classe, o bé ajuntar-les totes en una sola presentació en format digital.

És possible desenvolupar aquesta activitat en una sola sessió d'una hora de classe si prèviament s'organitzen els equips, es tria quina temàtica tracta cadascun i s'orienten els temes amb les qüestions sorgides en el visionat del film i la posada en comú. A la primera part de la sessió, els quatre subgrups dissenyen les campanyes de sensibilització i durant l'altra realitzen cada una de les creacions, bé sigui en forma de cartell, peça d'àudio o vídeo.

Recomanem que l'activitat de creació a l'aula adopti un tractament transversal al currículum i es desplegui en diverses sessions. La durada ideal és entre un mínim de tres i un màxim de sis hores lectives. Així es dona pes als drets a treballar i a l'anàlisi del film, a la reflexió individual i col·lectiva, a l'elaboració i posada en comú de les creacions en grup, i a la recollida d'idees al llarg del procés.

QUADRE RESUM: DEL CINEMA A L'AULA*

DURADA	PROCEDIMENTS	CONTINGUTS
1 hora	Creació dels subgrups i distribució de tasques. Explicació de l'activitat de creació d'una campanya de sensibilització.	Cada grup tria el tema que vol explorar i relaciona les escenes de la pel·lícula amb les situacions o qüestions a tractar.
1 hora	Treball per equips. Reflexió per crear un punt de vista sobre el tema escollit. Tria del format de la campanya.	Pluja d'idees i elaboració de l'eslògan. Pros i contres de cada possible format: cartell, peça d'àudio o vídeo.
1 a 2 hores	Treball per equips per concebre l'eslògan i definir el format final de l'espot de campanya (cartell, peça d'àudio o vídeo).	Definició i disseny de l'eslògan definitiu i també de la producció final de la campanya de sensibilització.
1 a 2 hores	Treball per equips per elaborar l'espot de la campanya de sensibilització dissenyada. Presentació de cada creació al grup classe.	Realització del cartell, la peça d'àudio o el vídeo que plasma la campanya. Preparació de cada presentació.

*Aquesta activitat es pot fer en una sola sessió, però es proposa un desplegament més minuciós per aprofundir a l'aula en els drets a treballar.

3.4 De l'aula al món

Un cop enviats els resultats del vostre treball a l'aula (ja sigui el previ i/o el posterior a l'anada al cinema) per publicar-los al [web](#), us suggerim alguna petita acció per portar a terme en col·laboració amb les famílies del vostre alumnat. L'objectiu és connectar els aprenentatges i l'experiència viscuda amb la vida quotidiana i la immersió en l'entorn.

1. Cercar i després portar a classe fotografies, il·lustracions o dibuixos sobre els drets de la infància a gaudir plenament de la família i a tenir una vida familiar saludable.
2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre què significa viure en família, per a nois i noies d'aquesta edat.
3. Compartir a l'aula llibres de la biblioteca de casa relacionats amb la temàtica **Barcelona, ciutat de famílies**.

Si és possible, us aconsellem que visiteu amb l'alumnat l'apartat [Creacions escolars](#) del [web](#) i proposeu a les famílies entrar-hi.

3.5 Acompanyament al professorat

Com a novetat, el Cicle de Cinema dels Drets dels Infants 2026 (curs 2025-26) posarà en marxa un desplegament d'eines i estratègies per orientar al professorat a generar treballs artístics i/o audiovisuals que fomentin la reflexió de l'alumnat sobre els drets treballats, i que s'acabin convertint en creacions escolars per compartir al [web](#).

En primer lloc, s'oferiran sessions de formació i d'assessorament en línia, adreçades específicament als diferents nivells educatius. En segon lloc, es facilitarà l'accés a una col·lecció de manuals i tutorials audiovisuals, per tal de donar suport al desenvolupament d'activitats reflexives i creatives a l'aula.

3.6 Recull de creacions escolars

Un cop finalitzades les activitats prèvia i/o posterior a l'aula, cada grup classe ens farà arribar les reflexions i els aprenentatges de l'alumnat. Així anirem organitzant els resultats aportats per part de cada centre educatiu i els compartirem al [web](#).

Des de l'apartat [Creacions escolars](#), podreu accedir tant als vostres treballs de creació com als de la resta d'escoles participants, que estaran organitzats per nivells educatius. Per a qualsevol dubte, podeu contactar-nos a teleduca@teleduca.org o bé al telèfon 93 450 98 26.

3.7 Qüestionari d'avaluació per al professorat

Quan ja hàgiu portat a terme amb l'alumnat totes les passes de la seqüència didàctica plantejada, us enviarem per correu electrònic un qüestionari d'avaluació que podreu omplir directament en línia.

1. Cercar i després portar a classe fotografies, il·lustracions o dibuixos sobre els drets de la infància a gaudir plenament de la família i a tenir una vida familiar saludable.
2. Aportar un parell d'idees comentades a casa sobre què significa viure en família, per a nois i noies d'aquesta edat.
3. Compartir a l'aula llibres de la biblioteca de casa relacionats amb la temàtica **Barcelona, ciutat de famílies**.

4. MATERIAL COMPLEMENTARI

4.1 Enllaços d'interès

- [Web del Cicle de Cinema dels Drets dels Infants](#)
- [Web d'Infància de l'Ajuntament de Barcelona](#)

Textos legislatius al web de l'Àrea de Cultura, Educació, Cicles de Vida, Feminismes i LGTBI de l'Ajuntament de Barcelona (lectura fàcil):

- [Declaració Universal dels Drets Humans](#)
- [Convenció sobre els Drets de l'Infant](#)
- [Carta de Ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona](#)

Altres:

- [Llei orgànica de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència](#)
- [Llei dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència](#)
- [Parlen els nens i nenes: el benestar de la infància a Barcelona](#)
- [Agenda dels Infants](#)
- [Créixer en família. Guia 6-12 anys](#)
- [A criar fills se n'aprèn? Una anàlisi de programes que enforteixen les capacitats parentals](#)
- [Drets de l'Infant 01: «Convenció sobre els Drets de l'Infant»](#)
- [Drets de l'Infant 03: «Interès superior de l'infant»](#)
- [Drets de l'Infant 10: «Protecció de la vida privada»](#)
- [Ken Loach](#)

4.2 Bibliografia i filmografia

Bibliografia

- Baixauli, M. (2024). *Cavall, atleta, ocell*. Barcelona: Periscopi
- Burgas, A. (2010). *Pequeñas historias del globo*. Barcelona: Bambú
- Doyle, R. (2012). *Com un llebrer*. Barcelona: Bambú
- Palomas, A. (2022). *Un fill*. Barcelona: La Galera

Filmografia

- *¿A quién ama Gilbert Grape?*. Lasse Hallström (dir.). EUA, 1993
- *Ladrón de bicicletas*. Vittorio de Sica (dir.). Itàlia, 1948
- *No se admiten perros ni italianos*. Alain Ughetto (dir.). França, 2022
- *Un vaixell al jardí*. Jean-François Laguionie (dir.). Luxemburg i França, 2024

Cicle de Cinema
dels Drets dels Infants:
www.cinemadretsinfants.cat

